

Kontioniemen koulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

Laadinta: 19.8.2026

1. Suunnitelman laadinta ja yhteistyö

Tämä suunnitelma täydentää Kontiolahden kunnan 17.6.2026 julkaistua suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Kontioniemen koulun suunnitelma laaditaan yhteistyössä koulun henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden kesken. Laadinnassa käytetään apuna esimerkiksi kouluterveyskyselyn, KiVa-kyselyn sekä muiden oppilaskyselyiden tuloksia. Lisäksi kaksi kertaa lukuvuodessa toteutettavat Kontioniemen koulun omat kiusaamiskyselyt auttavat ongelmiin puuttumista varhaisessa vaiheessa. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

2. Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän määrittely, tunnistaminen ja ennaltaehkäisy

2.1 Määrittely ja tunnistaminen

Koulukiusaamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa sama oppilas joutuu toistuvasti ja tarkoituksellisesti toisten oppilaiden kielteisen toiminnan kohteeksi siten, että hän ei pysty puolustautumaan tai vaikuttamaan saamaansa kohteluun.

Kiusaamista voi toteuttaa yksittäinen oppilas tai ryhmä. Kiusaaminen eroaa yksittäisistä ristiriitatilanteista tai tasaväkisten oppilaiden välisistä nahisteluista, jotka ovat tyypillisesti hetkellisiä eivätkä kohdistu toistuvasti samaan oppilaaseen.

Vaikka kaikki aggressiivinen käyttäytyminen ei täytä kiusaamisen tunnusmerkkejä, myös yksittäisiin väkivallan tai häirinnän tekoihin puututaan välittömästi. Kiusaamisen muotoja voivat olla esimerkiksi nimittely, uhkailu, pilkkaaminen, eristäminen, ryhmästä poissulkeminen, fyysinen koskemattomuuden loukkaaminen sekä mobiililaitteiden kautta tapahtuva häirintä.

Väkivallalla tarkoitetaan fyysisen tai henkisen voiman käyttöä tai sillä uhkaamista siten, että se aiheuttaa tai voi aiheuttaa toiselle henkilölle vahinkoa, kärsimystä tai pelkoa. Väkivalta voi olla fyysistä, psyykkistä tai seksuaalista.

Häirinnällä tarkoitetaan käyttäytymistä, joka loukkaa henkilön ihmisarvoa tai koskemattomuutta ja aiheuttaa pelkoa, ahdistusta tai nöyryytystä. Häirintä voi olla yksittäistä tai toistuvaa ja ilmetä esimerkiksi sanallisena, fyysisenä tai sosiaalisena käyttäytymisenä.

Kaikki kiusaaminen, väkivalta ja häirintä ovat kiellettyjä ja niihin puututaan Kontioniemen koulussa viivytyksettä. Kaikesta kiusaamisesta, väkivallasta ja häirinnästä ilmoitetaan viivytyksettä huoltajalle.

2.2 Ennaltaehkäisy

Turvallinen ja hyvinvoiva kouluyhteisö rakentuu yhteisesti sovituista toimintatavoista, johdonmukaisesta arjen toiminnasta sekä oppilaiden ja huoltajien osallistumisesta toimintakulttuurin kehittämiseen. Kontioniemen koulussa noudatamme turvallisemman tilan periaatteita (kts. Turvallisemman tilan periaatteet - Kontiolahden kunta).

Turvallisen toimintaympäristön ja toimintakulttuurin rakentaminen edellyttää, että koko kouluyhteisö, huoltajat sekä muut toimijat tuntevat käytössä olevat toimintatavat kiusaamisen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi. Kiusaamiseen puuttumisen edellytyksenä on, että tilanteesta saadaan asianmukainen ja oikea-aikainen tieto. Keskeistä on, että kaikki kouluyhteisön jäsenet tuovat esiin havaitsemansa huolet, jotta tilanteisiin voidaan puuttua varhaisessa vaiheessa.

Kiusaaminen ymmärretään ryhmäilmiönä, joka koskettaa koko oppilasryhmää. Tämän vuoksi ennaltaehkäisevää toimintaa kohdennetaan yksilöiden lisäksi koko ryhmään ja kouluyhteisöön.

Oppilaat osallistuvat aktiivisesti kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisyyn sekä toimintatapojen kehittämiseen. Oppilaita kuullaan säännöllisesti kyselyiden, koulukokousten ja keskustelujen avulla, ja heidän näkemyksensä huomioidaan toiminnan kehittämisessä.

Kontioniemen koulussa oppilaat vastaavat koulun omaan kiusaamiskyselyyn 2 kertaa lukuvuoden aikana, ja luokanopettajat käsittelevät kyselyt yksilöllisesti, mikäli esiin nousee jotakin kiusaamiseen viittaavaa. Kyselyt arkistoidaan, jolloin niihin voidaan palata tarvittaessa myöhemmin. Tämän lisäksi oppilaat vastaavat vuosittain KiVa-kyselyyn, jonka tulokset käsitellään sekä yhteisöllisen opiskeluhuollon että oppilaskunnan hallituksen kokouksissa.

Oppilaille annetaan mahdollisuus osallistua myös yksittäisten tilanteiden ratkaisemiseen heille sopivalla tavalla. Tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kokemusta osallisuudesta, vastuusta ja turvallisuudesta sekä edistää koko kouluyhteisön yhteistä vastuuta turvallisen toimintakulttuurin rakentamisessa.

Koulun kiusaamisen vastaista toimintaa pidetään esillä vanhempainilloissa ja tapahtumissa, koulun toiminnassa ja toimintakulttuurissa.

Yhteisötaso

Yhteisötasolla keskeisiä käytäntöjä ovat mm.:

- yhteiset järjestyssäännöt ja niitä täydentävät ohjeet, jotka kaikki kerrataan oppilaiden kanssa lukuvuoden alkaessa ja aina tarvittaessa

- ProKoulu-toiminta
- positiivinen pedagogiikka ja vahvuuksien tunnistaminen
- suunnitelmallinen välituntivalvonta, valvojilla KiVa-liivit
- välituntien aktivointi
- yhteisölliset tapahtumat
- oppilaskunta- ja kummioppilastoiminta
- kodin ja koulun yhteistyö

Toimintaa tukee moniammatillinen yhteistyö opiskeluhoollon sekä muiden (esim. poliisi, nuorisotyö) toimijoiden kanssa.

Ryhmä- ja luokkataso

Ryhmä- ja luokkatasolla ennaltaehkäisy toteutuu suunnitelmallisesti esimerkiksi:

- KiVa Koulu -toimintamallin
- ProKoulu-toiminnan
- ryhmäytymisen vahvistamisen
- positiivisen pedagogiikan ja vahvuuksien tunnistamisen
- sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen

avulla.

KiVa-toimintamalli tarjoaa tutkimusperustaisen kokonaisuuden kiusaamisen ennaltaehkäisyyn, siihen puuttumiseen ja tilanteiden seurantaan. Toimimme KiVa-koulun laatusuosituksen mukaisesti.

ProKoulu-toimintamalli ohjaa oppilaita kohti toivottua käyttäytymistä korostamalla yhteisiä odotuksia, myönteistä palautetta ja sosiaalisten taitojen oppimista.

Opetuksessa hyödynnetään myös vahvuuspedagogiikkaa, joka tukee oppilaiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Yksilötaso

Oppilaiden hyvinvointia ja koulunkäyntiin kiinnittymistä seurataan jatkuvasti. Huolta herättäviä merkkejä ovat esimerkiksi haluttomuus tulla kouluun, muutokset käyttäytymisessä, toistuvat myöhästelyt, poistuminen kesken oppitunnin tai koulupäivän, opetukseen osallistumattomuus, luvattomat tai selvittämättömät poissaolot sekä toistuvat tai pitkäkestoiset poissaolot. Näihin ilmiöihin puututaan viivytyksettä yhteistyössä huoltajien ja tarvittaessa opiskeluhoollon kanssa.

Kontioniemen koulussa oppilaiden läsnäoloa tuetaan ja poissaoloja ehkäistään paikallisesti laaditun toimintamallin mukaisesti (kts. Kontiolahden perusopetuksen läsnäolon tukemisen

ja poissaolojen ennaltaehkäisyn malli). Oppilaan poissaoloja seurataan säännöllisesti. Poissaolot kirjataan tunneittain Wilmaan, josta myös huoltajat voivat seurata poissaoloja. Kaikista poissaoloista vaaditaan huoltajan kuittaus poissaolon syystä. Kaikista luvattomista poissaoloista ilmoitetaan huoltajalle. Jos huoltaja ei ilmoita poissaolon syytä, luokanopettaja tiedustelee poissaolon syytä samana päivänä viestillä/puhelimitse.

3. Väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään puuttuminen

Kontioniemen koulussa emme hyväksy väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää missään muodossa. Kaikki koulun henkilöstön jäsenet ovat velvollisia puuttumaan välittömästi havaitsemaansa tai tietoonsa saamaansa väkivaltaan, kiusaamiseen tai häirintään.

Puuttumisen toimintamallina käytetään periaatetta **PKS**:

- **Pysähdyn:** tilanne keskeytetään ja rauhoitetaan
- **Kuuntelen:** osapuolia kuullaan rauhallisesti ja tasapuolisesti
- **Selvitän:** sovitaan jatkotoimenpiteet ja arvioidaan tarvittava tuki

Ensivaiheessa tilanne keskeytetään ja rauhoitetaan. Tämän jälkeen osapuolia kuullaan erikseen, jotta kaikille annetaan mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta. Tilanteen luonne arvioidaan ja sovitaan tarvittavista toimenpiteistä. Toimenpiteet kirjataan, asiasta ilmoitetaan omalle luokanopettajalle ja tilanteen seuranta käynnistetään.

Ensivaiheen käsittelystä vastaa tilanteen tietoonsa saanut koulun aikuinen. Mikäli tilanne on vakava, pitkittynyt tai ei ratkea ensitoimenpitein, se siirtyy KiVa-tiimin käsiteltäväksi.

Kontioniemen koulussa on käytössä lainsäädännön mukaiset kurinpitokäytännöt, joiden ohjeistukset käsitellään henkilöstön kanssa säännöllisesti (vähintään kerran lukuvuodessa). Toimintaa ohjaavat maakunnallisen opetussuunnitelman mukaiset ohjeet kiusaamisen ennaltaehkäisystä ja siihen puuttumisesta sekä kasvatustietojen ja kurinpitokeinojen toteuttamisesta.

- [Kiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen](#)
- [Kasvatustietojen ja kurinpitotoimet](#)

Liitteestä 1 löytyy selkeät toimintaohjeet lukujen 3.1-3.5 tilanteille (riitojen selvittely, väkivalta ja aggressiivinen käyttäytyminen, kiusaaminen, häirintä sekä rasismi ja syrjintä).

3.1 Riitojen selvittely

Riitojen selvittelyssä käytetään johdannossa esiteltyä PKS-toimintamallia. Tilannetta selvittävän aikuisen harkinnan mukaan pienen riidan selvittelyä ei välttämättä merkitä Wilmaan tai ilmoiteta huoltajalle.

3.2 Väkivalta ja aggressiivinen käyttäytyminen

Väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisy vaatii pitkäjänteistä työtä, selkeitä rakenteita ja yhteisöllistä otetta. Väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisyssä auttaa esimerkiksi yhteisöllisyys, tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, aikuisten läsnäolo sekä selkeät säännöt ja käyttäytymisodotukset. Koulun henkilökunnassa on Avekki-koulutuksen käyneitä henkilöitä.

Väkivaltatilanteen syntyessä tilanne keskeytetään välittömästi. Tilanteessa huolehditaan kaikkien turvallisuudesta (esimerkiksi ylimääräiset henkilöt ohjataan tilanteesta pois)

Aikuinen pyrkii rauhoittamaan tilanteen ensisijaisesti puhumalla, mutta tarvittaessa myös erottamalla oppilaat toisistaan, aiheuttamatta lisävahinkoa. Mikäli tilanne ei rauhoitu, tilanteeseen hankitaan lisäapua. Välitunneilla on aina vähintään kaksi aikuista. Tarvittaessa muita oppilaita voi pyytää hakemaan aikuisen koulun sisätiloista.

Oppilaan ollessa vaarallinen itselleen tai muille tai hän vahingoittaa koulun omaisuutta, hänen toimintaansa voidaan rajata fyysisesti. Fyysinen rajoittaminen on aina viimesijainen keino. Mikäli tulee tarve ottaa oppilaista kiinni fyysisesti, paikalla tulisi olla kaksi aikuista. Hätävarjelutilanteessa jokaisella koulun henkilökuntaan kuuluvalla on oikeus ja velvollisuus puuttua väkivaltatilanteeseen heti. Hätävarjelutilanteessa toimitaan siten, että lisävahingot estetään, mutta oppilas ei toiminnan johdosta vahingoitu. Tilanteeseen on saatava heti, kun mahdollista, koulun opettaja tai koulunjohtaja mukaan. Opettajalla ja rehtorilla on perusopetuslain 36 §:ssä säädetty oikeus rajoitettuun voimankäyttöön. Ohjaaja ei saa osallistua voimankäyttöön muuten kuin hätävarjelutilanteen nojalla.

Vakavissa tilanteissa soitetään hätänumeroon 112.

Huoltajille ilmoitetaan tilanteesta viipymättä. Mahdollinen rikosilmoituksen tai lastensuojeluilmoituksen tarve arvioidaan. Myös huoltajia informoidaan mahdollisuudesta rikosilmoituksen tekemiseen poliisille.

Oppilaille määrätään seuraamukset perusopetuslain, opetussuunnitelman ja koulun järjestyssääntöjen mukaisesti. Tilanteen toistuessaa rangaistuksissa siirrytään asteittain eteenpäin (kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, jäljellä olevan koulupäivän epääminen, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen).

Mikäli opettaja tai koulunjohtaja on joutunut käyttämään voimakeinoja, tehdään asiasta kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle. Voimakeinojen käyttäminen kirjataan Wilma-lomakkeelle.

Tilanteen jälkeen suunnitellaan turvallinen paluu arkeen ja järjestetään tarvittava seuranta. Opiskeluhuollon tuki järjestetään tarvittaessa.

3.3 Kiusaaminen

Kiusaamistilanteissa tieto kiusaamisesta voi tulla henkilöstön havainnon kautta (kiusaaminen huomataan) tai ilmoituksen kautta (esimerkiksi oppilas tai huoltaja kertoo kiusaamisesta).

Asian selvittely käynnistetään heti ja koulun KiVa-tiimi tai vastuuhenkilö alkaa selvittää asiaa. Keskusteluissa oppilaiden kanssa paikalla on aina kaksi aikuista. Tilanteen selvittely aloitetaan keskustelulla kiusatun kanssa. Kuunnellaan rauhassa, mitä on tapahtunut, varmistetaan, että oppilas tuntee olonsa turvallisiksi ja sovitaan, että asiaan puututaan.

Tämän jälkeen KiVa-tiimi keskustelee kiusaajan/kiusaajien kanssa. Keskustelussa ei syyllistetä, vaan kerrotaan selkeästi, että toiminta on lopetettava ja etsitään yhdessä ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi. Tilanteessa voidaan käyttää joko ”yhteisen huolen menetelmää” tai ”ojentamismallia”.

Tiimi kirjaa ylös KiVan lomakepohjalle tarvittavat asiat.

Huoltajille ilmoitetaan saman päivän aikana. KiVa-tiimi lähettää kopion mahdollisista Wilma-viesteistä koulunjohtajalle ja arkistoi ne Wilman arkistoon.

Tilanteen käsittelyn yhteydessä sovitaan seurannasta. Tilannetta seurataan säännöllisesti (esim. viikoittain). Seuranta jatketaan, kunnes voidaan olla varmoja kiusaamisen loppumisesta.

Oppilaalle/oppilaille määrätään seuraamukset perusopetuslain, opetussuunnitelman ja koulun järjestyssääntöjen mukaisesti. Mikäli kiusaaminen näistä toimista huolimatta jatkuu, rangaistuksissa siirrytään asteittain eteenpäin (kasvatuskeskustelu, jälki-istunto, jäljellä olevan koulupäivän epääminen, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen). Rikosilmoitus on myös mahdollinen.

Tarvittaessa kiusatulle järjestetään muita tukitoimia (esim. opiskeluhuollon palvelut), etenkin, jos tilanne jatkuu.

3.4 Häirintä

Tilanteeseen puututaan heti PKS-toimintamallia käyttäen. Oppilaalle nimetään tai sanoitetaan hänen tekonsa (häirintä tai uhkailu) ja todetaan, ettei sellaista käytöstä hyväksytä Kontioniemen koulussa. Asiasta ilmoitetaan huoltajille kirjallisesti ja siitä tehdään merkintä Wilmaan.

Mikäli häirintätilanne on ollut vakava (esim. uhkailu tai seksuaalinen häirintä), käytetään kurinpitotoimia.

Mikäli häirintä on toistuvaa, asia käsitellään kuten kiusaamistapaukset.

3.5 Rasismi ja syrjintä

Kontioniemen koululla on suunnitelma tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Suunnitelma päivitetään joka lukuvuoden alussa ja siinä osallistetaan oppilaita ja huoltajia.

Mikäli koulussamme havaitaan rasismia ja/tai syrjintää, toimitaan PKS-toimintamallin mukaisesti. Nimetään teko (rasismi/syrjintä) ja todetaan, että sellaista käytöstä (rasistinen tai syrjivä puhe, vitsailu tai teko) ei hyväksytä Kontioniemen koulussa.

Teko merkitään tiedoksi huoltajille Wilmassa joko tuntimerkintänä tai viestinä. Tarvittaessa pidetään kasvatuskeskustelu. Mikäli rasistinen ja/tai syrjivä toiminta on ollut vakavaa tai toistuvaa, rangaistuksissa siirrytään asteittain eteenpäin.

4. Suunnitelman päivittäminen, siihen perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen

Kontioniemen koulun suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä päivitetään tarvittaessa.

Suunnitelma käydään laatimisen jälkeen henkilöstön kesken lävitse joka syksy lukuvuoden alkaessa.

Henkilöstölle järjestetään tarvittaessa lisäkoulutusta (esim. Avekki-koulutus).

Suunnitelma käydään läpi oppilaiden kanssa vuosittain. Suunnitelmasta tiedotetaan huoltajia vanhempainillassa sekä Wilman tiedotteella/viestillä syksyisin. Suunnitelma löytyy myös koulun Pedanet-sivustolta.

5. Seuranta ja arviointi

Kaikki kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään liittyvät tilanteet kirjataan viivytyksettä, jotta varmistetaan tilanteen selkeä kokonaiskuva, toimenpiteiden johdonmukaisuus, oppilaan oikeusturva sekä seurannan toteutuminen.

Kirjauksesta tulee käydä ilmi tapahtuman aika ja paikka, osalliset ja heidän roolinsa, tapahtumien kulku sekä osapuolten keskeiset näkemykset, tehdyt toimenpiteet, sovitut jatkotoimet, huoltajien ja muiden tahojen informointi sekä seurannan aikataulu ja vastuuhenkilö. Kirjaaminen tehdään vielä tällä hetkellä KiVa-selvittelyt -kansioon. Jatkossa kirjaaminen siirtynee Wilmaan. Tilanteen eteneminen ja seurantakeskustelut kirjataan, kunnes voidaan varmistaa, että tilanne on ratkennut.

Toiminnan seuranta ja arviointia toteutetaan systemaattisesti. Arvioinnissa hyödynnetään erilaisia kyselyitä, opiskeluhuollon toimijoita, vanhempainiltoja, yhteisöllisiä opiskeluhoitotryhmiä sekä oppilaskuntaa. Arvioinnin perusteella toimintatapoja kehitetään suunnitelmallisesti. Suunnitelman toteutumisen arvioinnista vastaa koulunjohtaja yhteistyössä henkilöstön ja opiskeluhuollon kanssa.

LIITE 1: Toimintaohjeet kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteisiin

1. Huolta herättävä käyttäytyminen (ei vielä kiusaamista)

Tilanne:

Oppilaan käytös viittaa riskiin (esim. ulkopuolelle jääminen, provosointi).

Toimintapolku:

1. Opettaja ottaa asian puheeksi oppilaan kanssa
2. Tarvittaessa keskustellaan huoltajan kanssa
3. Tilannetta seurataan
4. Tehdään ennaltaehkäiseviä toimia:
 - o ryhmäyttäminen
 - o tukikeskustelut
5. Tarvittaessa ohjataan opiskeluhuoltoon

Tavoite: ehkäistä tilanteen kehittyminen kiusaamiseksi

2. Yksittäinen riitatilanne (ei kiusaamista)

Tilanne:

Oppilaiden välinen yksittäinen ristiriita tai sanaharkka.

Toimintapolku:

1. Tilanne keskeytetään ja rauhoitetaan heti
2. Osapuolet kuullaan erikseen ja yhdessä
3. Keskustellaan tapahtuneesta ja sovitaan, miten toimitaan jatkossa
4. Tarvittaessa käytetään vertaissovittelua (Verso)
5. Sovitut asiat kirjataan (esim. Wilma-merkintä)
6. Tilannetta seurataan arjessa

Tavoite: ristiriidan ratkaisu ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen

3. Toistuva kiusaaminen

Tilanne:

Oppilas joutuu toistuvasti kielteisen kohtelun kohteeksi.

Toimintapolku:

1. Havainto tai ilmoitus → asia otetaan heti käsittelyyn
2. Opettaja selvittää tilanteen:
 - kuulee osapuolet erikseen
 - kirjaa tapahtumat
3. Huoltajille ilmoitetaan saman päivän aikana
4. KiVa-tiimi tai muu nimetty tiimi ottaa vastuun
5. Sovitaan konkreettiset toimenpiteet:
 - keskustelut
 - käyttäytymissopimus
6. Kiusatulle järjestetään tuki (turvallinen aikuinen, opiskeluhoito)
7. Tilannetta seurataan sovitusti:
 - ensimmäinen seuranta 1–2 viikon kuluttua
 - jatkoseuranta tarvittaessa

Jos kiusaaminen jatkuu:

- siirrytään mahd. kurinpitotoimiin (kasvatuskeskustelu, jälki-istunto ym.)
- arvioidaan laajempi tuen tarve

Tavoite: kiusaamisen loppuminen ja turvallisuuden palautuminen

4. Väkivaltatilanne**Tilanne:**

Fyysinen väkivalta tai uhkaava tilanne.

Toimintapolku:

1. Tilanne keskeytetään välittömästi
2. Huolehditaan kaikkien turvallisuudesta
3. Tarvittaessa kutsutaan apua (rehtori, muu henkilöstö, hätätilanteessa 112)
4. Osapuolet erotetaan toisistaan (kaksi aikuista/koulun henkilökuntaa paikalla)
5. Rehtori ottaa vastuun tilanteen johtamisesta

6. Huoltajille ilmoitetaan välittömästi
7. Arvioidaan:
 - o rikosilmoituksen tarve
 - o lastensuojeluilmoituksen tarve
8. Käynnistetään opiskeluhuollon tuki
9. Päätetään kurinpitotoimet
10. Suunnitellaan turvallinen paluu arkeen
11. Seuranta järjestetään tiiviinä

Tavoite: turvallisuuden varmistaminen ja vakavan tilanteen hallinta

5. Häirintä

Tilanne:

Oppilaan ihmisarvoa loukkaava käyttäytyminen.

Toimintapolku:

1. Tilanteeseen puututaan heti
2. Teko kirjataan selkeästi (mitä tapahtui)
3. Osapuolet kuullaan
4. Huoltajille ilmoitetaan
5. Arvioidaan häirinnän luonne:
 - yksittäinen vai toistuva
 - vakavuus
6. Sovitaan toimenpiteet:
 - ohjaus ja keskustelu
 - tarvittaessa kurinpitotoimet
7. Tarjotaan tukea kohteelle
8. Seurataan tilannetta systemaattisesti

Erityisesti huomioidaan:

- seksuaalinen häirintä → käsitellään aina vakavana
- digihäirintä → huomioidaan myös koulun ulkopuolinen ympäristö

Tavoite: loukkaavan toiminnan loppuminen ja turvallinen ilmapiiri

6. Rasismi tai syrjintä

Tilanne:

Oppilas kokee syrjintää esimerkiksi taustansa, kielensä tai uskontonsa perusteella.

Toimintapolku:

1. Tilanne keskeytetään heti
2. Tunnistetaan ja nimetään teko (rasismi/syrjintä)
3. Osapuolet kuullaan
4. Huoltajille ilmoitetaan
5. Sovitaan seuraamukset ja tarvittava ohjaus
6. Käsitellään asia tarvittaessa myös ryhmän kanssa (kasvatuksellinen näkökulma)
7. Tarjotaan tukea kohteelle
8. Seurataan tilannetta

Tavoite: syrjinnän nollatoleranssin toteutuminen ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen